

ارتباط مشارکت والدین با عزت نفس، شایستگی ادراک شده و تعهد ورزشی رزمی کاران نوجوان

سید رضا حسینی‌نیا^۱، ناهید داروغه^۲، و حسن بحرالعلوم^۳

تاریخ دریافت: ۱۳۹۴/۰۱/۰۴ تاریخ پذیرش: ۹۴/۰۲/۱۹

چکیده

هدف از این پژوهش، مطالعه ارتباط مشارکت والدین با عزت نفس، شایستگی ادراک شده و تعهد ورزشی رزمی کاران نوجوان بود. تعداد ۲۸۰ نفر از رزمی کاران نوجوان خراسان رضوی به طور تصادفی خوشای بعنوان نمونه مورد مطالعه قرار گرفتند. برای گردآوری داده‌ها از پرسش‌نامه‌ای مشارکت والدین، عزت نفس، شایستگی ادراک شده و تعهد ورزشی استفاده گردید. نتایج نشان داد بین رفتارهای هدایتی، تشویق و حمایت والدین با تعهد ورزشی و شایستگی ادراک شده ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد و بین دو متغیر شایستگی ادراک شده و تعهد ورزشی نیز همبستگی مثبت و متوسطی مشاهده شد. همچنین به جز رفتار فشار، خرده مقیاس‌های دیگر مشارکت والدین با عزت نفس همبستگی مثبت و معناداری نشان دادند. آزمون تحلیل مسیر نیز نشان داد خرده مقیاس‌های مشارکت والدین و شایستگی ادراک شده به طور مستقیم و غیرمستقیم بر تعهد ورزشی تأثیر دارند و شایستگی ادراک شده بیشترین اثر کل را بر تعهد ورزشی نشان داد. درنهایت، کلیه شاخص‌ها نشان‌دهنده برازش مطلوب مدل بودند.

کلید واژه‌ها: خانواده، حمایت والدین، فشار ادراک شده، رزمی کاران، نظریه خودمنخاری

Relationship between Parental Involvement with Self-Esteem, Perceived Competence and Sport Commitment of Adolescent Martial Arts Athletes

Seyed Reza Hosseini Nia, Nahid Daroghe Arefi, and Hassan Bahrololoom

Abstract

The purpose of this research was to examine the correlation of parental involvement with self-esteem, perceived competence, and commitment among adolescent martial arts athletes. A number of 280 adolescent martial arts athletes of Khorasan Razavi selected with cluster random sampling. The questionnaires of parental involvement, self-esteem, perceived competence and sport commitment were used to collect the data. Findings indicated that parental support; praise and directive behaviors have a significant and positive relationship with the perceived competence and sport commitment. A medium and positive relationship between perceived competence and sport commitment was observed; also, Except for the treatment of pressure, other subscales of parental involvement showed a significant and positive relationship with self-esteem. A path analysis test showed that perceived competence and parental involvement subscales have a direct and indirect effect on sport commitment and the largest total effect on sport commitment was related to perceived competence. The model showed a good fit to the data.

Key words: Family, Parental Support, Perceived Pressure, Martial Arts Athletes, Self-Determination Theory.

Email: Rhosseininia@gmail.com

۱. استادیار دانشگاه شهرورد (نویسنده مسئول)

۲. کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی

۳. دانشیار دانشگاه شهرورد

مقدمه

والدین بر بسیاری از فاکتورهای روان‌شناختی از جمله لذت^۵، شایستگی^۶، عزت نفس^۷، اعتماد به نفس، احساس احساس کمال و خشنودی دارند و میزان اثر آن با توجه به تفاوت‌های فردی متفاوت است. مطالعات تجربی در ۱۵ سال گذشته نشان داده‌اند که عزت نفس یک عامل روان‌شناختی مهم و اثربخش بر سلامت و کیفیت زندگی افراد به شمار می‌رود (شعاع کاظمی و مؤمنی‌جوید، ۲۰۱۱). عزت نفس به میزانی از احساس ارزشمندی، مقبولیت، تشویق یا دوست داشتن خود اطلاق می‌شود و به منزله مجموعه بازخوردها و عقایدی است که افراد در روابط خویشتن با دنیا ایرونی ابراز می‌کنند. در ارتباط با بازخوردهای وابسته به عزت نفس می‌توان به باور موقفیت شخصی، بسیج خویشتن با توجه به هدف تعیین شده، تأثیرپذیری عمیق از شکست و بهبود کارآمدی خود با استفاده از تجربیات گذشته اشاره کرد. این متغیر از مهم‌ترین جنبه‌های شخصیت و تعیین‌کننده ویژگی‌های رفتاری انسان است. آیدمن و اسکوفیلد^۸ (۲۰۰۴) اظهار نموده‌اند عزت نفس، نوعی نگرش و طرز تلقی از خود است و از دو منبع یعنی تجربه کردن شایستگی و تجربه پذیرش از سوی دیگران سرچشمه می‌گیرد (به نقل از گودرزی و حمایت‌طلب، ۲۰۰۵). نتایج پژوهش لف و هویلی^۹ (۱۹۹۵) نیز نشان داد حمایت و تشویق ادراک‌شده والدین با لذت ورزشی و عزت نفس در بازیکنان تیمی ارتباط مثبت و معناداری دارد. کاترفلد^{۱۰} (۲۰۰۳) در پژوهشی به این نتیجه دست یافت که بین مشارکت ادراک‌شده والدین و عزت نفس همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد، همچنین نتایج این مطالعه نشان داد مشارکت والدین باعث مشارکت و حضور بیشتر فرزندان در فعالیت‌های

رايان و دسي^۱ در نظریه "خودمختاری"^۲ انسان را موجودی فعال، دارای نیازهای روان‌شناختی ویژه، انگیزه‌ای درونی برای رفع نیازهای خود و گرایشی ذاتی برای تسلط بر محیط پیرامون می‌دانند، به طوری که بهزیستی^۳ او در گروی ارضی سه نیاز ذاتی، بنیادی و جهان‌شمول خودمختاری (انتخاب آزادانه اعمال)، شایستگی (تسلط بر اعمال) و احساس تعلق (برقراری رابطه با افراد مهم زندگی و برخورداری از حمایت آنان) است. بافت و محیطی که با حمایت خود به ارضی این نیازها کمک کند، زمینه دستیابی به سطوح بالای بهزیستی روان‌شناختی را در افراد فراهم می‌نماید (نهایی رشوانلو و حجازی، ۲۰۱۲).

والدین به عنوان اولین عامل اجتماعی کردن^۴ فرزندان، نقش مهمی در ارضی نیازهای روان‌شناختی و بهزیستی آنان دارند. در نظریه خودمختاری، تأثیرگذاری والدین در قالب سه سبک تعامل والدین با فرزندان (درجه‌ای که والدین فعالیت‌های مورد علاقه در آن مشارکت می‌کنند)، حمایت از خودمختاری (درجه‌ای که والدین فرزندان را برای حل مسئله تشویق می‌کنند، به آن حق انتخاب و شرکت در تصمیم‌گیری می‌دهند) و گرمی (ابراز عشق، محبت، علاقه و رضایت نسبت به فرزندان) مورد بررسی قرار گرفته است. اغلب والدین نقش‌های انگیزشی، تسهیل‌کننده و حتی مریب را در زندگی ورزشکاران به خود می‌گیرند. در این نقش‌ها می‌توانند مسائل مالی، عاطفی و حمایت‌های فیزیکی را بهبود بخشنند (نهایی رشوانلو و همکاران، ۲۰۱۲). کودکان و نوجوانان، والدین خود را الگو قرار داده و از رفتار آنها تأثیر می‌پذیرند. مطالعات نشان از تأثیر مثبت مشارکت

-
- 5. enjoyment
 - 6. competence
 - 7. Self-Esteem
 - 8. Aidman and Schofield
 - 9. leff & Hoyle
 - 10. Catterfeld

-
- 1. Rayan & Deci
 - 2. Self-Determination
 - 3. well-being
 - 4. Sociability

شخصی از کار، ورزش و کسب دانش باشد و شایستگی ادراک شده جسمانی نشان دهنده ارزشیابی فرد از توانایی و صلاحیت او در ورزش، سلامتی و جذابیت جسمانی است (ویس، ۲۰۰۰).

طبق نظریه انگیزشی هارت (۱۹۷۸) افراد با شایستگی بیشتر در مقایسه با افرادی که شایستگی ادراک شده کمتری دارند برای انجام فعالیت‌های ورزشی در طولانی مدت راغب‌تر هستند. همچنین این افراد همیشه فعالیت‌هایی را دنبال می‌کنند که برایشان احساس شایستگی ایجاد می‌کند. شایستگی ادراک شده، نگرش مثبتی را نسبت به فعالیت‌های بدنی ایجاد می‌کند، به طوری که این نگرش‌ها مشارکت داوطلبانه را در ورزش تحت تأثیر قرار می‌دهد (سانستروم، ۱۹۷۸).

مطالعات نشان داده‌اند که شایستگی ورزشی ادراک شده باعث افزایش مشارکت ورزشی و ارتقای قابلیت‌ها و مهارت‌های حرکتی می‌شود (باکن و هاوری، ۲۰۰۵؛ کرول و لامیدیس، ۲۰۰۱). به عبارتی، بین شایستگی ادراک شده و مشارکت در فعالیت‌های بدنی ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد. براین اساس، نتایج پژوهش جانکین^۷ (۲۰۰۷) نشان داد عزت نفس با احساس کفایت و شایستگی و نگرش مثبت به خود همیستگی مثبت و معناداری دارد. اما نتایج پژوهش واکلین^۸ (۲۰۰۷)، و فریس^۹ (۲۰۱۱) بیانگر عدم ارتباط معناداری بین شایستگی و عزت نفس بود. گلده، لائز، رلو، جائز و پنیسی^{۱۰} (۲۰۰۶) نیز دریافتند مشارکت والدین تأثیر مثبتی بر لذت ورزشی، عزت نفس و شایستگی کودکان دارد، همچنین افراد شرکت‌کننده در فعالیت‌های ورزشی دارای شایستگی ادراک شده بالاتر و ماندگارتری می‌باشند. از طرف دیگر، مشارکت والدین ممکن است

اوقات فراغت می‌شود. همچنین، ولی‌زاده (۲۰۱۲) نیز در پژوهشی به این نتیجه دست یافت که هرچه حمایتگری والدین بیشتر شود عزت نفس افزایش یافته و درنتیجه رفتارهای مطلوب اجتماعی بیشتر می‌شود. در مطالعه دیگری بوش، پیترسون، کوباس و ساپل^۱ (۲۰۰۲) به بررسی ۴۸۰ نوجوان دیبرستانی در کشور چین پرداختند. نتایج این مطالعه نشان داد حمایت والدین قادر به پیش‌بینی عزت نفس نمی‌باشد. از طرفی، پژوهشگرانی همچون دیسیتو، فاراس و وودی^۲ (۲۰۱۰) و ویلیامز^۳ (۲۰۱۲) بر نقش والدین، کیفیت روابط و تعامل والدین با نوجوانان در شکل‌گیری خودپنداره مثبت و افزایش خودکارآمدی و عزت نفس آنان تأکید کرده‌اند. پارکر و بنسون^۴ (۲۰۰۴) نیز در مطالعه خود ارتباط حمایت و کنترل والدین را با عزت نفس نوجوانان مورد بررسی قراردادند. این محققان دریافتند فشار و کنترل زیاد والدین باعث افزایش میزان عزت نفس آن‌ها می‌شود. همان طور که مطالعات نشان داده‌اند رفتارها و بازخورددهای والدین بر رشد و توسعه خودپنداره فرزندان در فعالیت‌های ورزشی اثرگذار است، لذا باورها و اعتقادات والدین به دلیل سهم و اثر آن‌ها روی فرزندان، مورد علاقه بسیاری از محققان قرار گرفته است. شواهد پژوهشی نشان می‌دهند والدینی که دارای باور و اعتقاد ضعیف‌تری در مورد توانایی و شایستگی فرزندان خود می‌باشند، از فرزندان خود عملکرد کمتری انتظار دارند. تعریف هارت^۵ (۱۹۷۸) از شایستگی ادراک شده شامل عاملی است که نشان دهنده توانایی‌های فرد درنتیجه تعاملات جمعی با محیط اطراف می‌باشد. طبق نظر فوکس^۶ (۱۹۹۷) شایستگی ادراک شده می‌تواند بیان توانایی

1. Bush, Peterson, Cobas & Supple

2. Destiso, Farreras & Woody

3. Williams

4. Parker & Benson

5. Harter

6. Fox

7. Junkin

8. Wakelin

9. Frais

10. Gould, Lauer, Rolo, Jannes & Pennisi

حمل و نقل و مواردی از این قبیل می‌توانند به رشد و توسعه و تعهد ورزشکاران نسبت به ورزش و فعالیت‌های بدنی کمک کنند. همچنین تشویق‌های والدین باعث می‌شود فرزندان برای مدت طولانی‌تری در فعالیت‌های ورزشی مشارکت کنند، اما فشار اعمال شده از جانب والدین از تعهد ورزشکاران نسبت به فعالیت‌های ورزشی می‌کاهد (هورن و هورن، ۲۰۰۷).

از سوی دیگر، نتایج پژوهش داسینگر (۲۰۱۴) که به بررسی فشار والدین، اضطراب و عملکرد شناگران پرداخت، نشان داد فشار اعمال شده از جانب پدر و مادر اثری بر قصد ادامه فعالیت ورزشی و تعهد آن‌ها نخواهد داشت. کوتسر و کانروی^۷ (۲۰۰۹) با مطالعه‌ای که روی شناگران انجام دادند به این نتیجه رسیدند که شایستگی ادراک شده و عزت نفس در ورزشکاران سبب افزایش تعهد ورزشی آن‌ها می‌شود، به عبارتی احساس شایستگی و عزت نفس باعث پایبندی و تمایل آن‌ها برای ادامه مشارکت در ورزش می‌شود. همچنین این محققان بین عزت نفس و شایستگی ادراک شده ارتباط مستقیم و معناداری مشاهده کردند، اما در پژوهش فلاک^۸ (۲۰۱۱) روی کودکان ۸ تا ۱۲ ساله شایستگی ادراک شده اثری بر تعهد ورزشی نداشت.

در کل باید اذعان کرد نوجوانان در صورتی می‌توانند به مزایای ناشی از ورزش دست یابند و آن را به صورت یک عادت به دوران بزرگسالی منتقل نمایند که به طور مستمر در آن شرکت جویند. خانواده به خصوص والدین نقش اساسی در آغاز، انجام و تداوم فعالیت بدنی و ورزش فرزندان دارند. با مطالعه گزارش‌های موجود، علی‌رغم اهمیت رابطه بین مشارکت والدین و فاکتورهای روان‌شناسی از یکسو و از سوی دیگر تأثیری که این متغیرها بر ورزشکاران

به عنوان فشار درک شود و تأثیرات منفی بر لذت، شایستگی و عزت نفس و تأثیر مثبت بر اضطراب^۱ داشته باشد (گلد و همکاران، ۲۰۰۶؛ ادی، کامفووف، کلی و آرمانتروت، ۲۰۱۲؛ رودیس، ۲۰۱۳).

تعهد^۲ از مفاهیم مهم دیگری است که امروزه به‌منظور به‌منظور درک و شناخت عوامل تعیین‌کننده مشارکت ورزشی به کار می‌رود. در بستر مشارکت ورزشی، از تعهد به عنوان یک حالت روان‌شناسی یاد می‌شود که نشان‌دهنده عزم به تداوم مشارکت در فعالیت‌های ورزشی است (اسکالن، سیمونز، کاپتن، اسمیت و کلر، ۱۹۹۳). اسکالن، سیمونز، کاپتن، اسمیت و کلر^۳ (۱۹۹۳) نیز معتقدند تعهد ورزشی یک حالت روان‌شناسی است که تمایل و تصمیم فرد برای تداوم مشارکت در ورزش را نشان می‌دهد.

روالند و فریدسون^۴ (۱۹۹۴) این نظر را مورد تأیید قرار قرار داده‌اند که افراد جهت بهره‌مندی از فواید ورزش در طول زندگی باید به‌طور مستمر در فعالیت‌های ورزشی مشارکت‌جویند. تورس و هاگر^۵ (۲۰۰۷) بیان داشتند بسیاری از ورزشکاران به دلیل تأکید بیش از حد والدین و مربیان بر نتایج و بی‌توجهی به لذت‌بخش بودن، ورزش را کنار می‌گذارند. همچنین، بسیاری از مطالعات نشان داده‌اند میزان مطلوبی از حمایت و تشویق والدین می‌تواند لذت و تعهد فرزندان به ورزش را افزایش دهد. به عبارتی مشارکت مثبت والدین با لذت و پایبندی ورزشکاران به ورزش ارتباط دارد (اندرسون، فانک، الیوت و اسمیت، ۲۰۰۳؛ مورگان و گیاکوبی، ۲۰۰۶؛ فراسرتوماس و کوت، ۲۰۰۹).

پژوهش لیندر، کینی و جونز^۶ (۱۹۹۱) نشان داد والدین

والدین با ایجاد حمایت عاطفی و مالی، ارائه امکانات

1 . anxiety

2 . commitment

3 . Scanlan, Simons, Carpenter, Schmidt & Keeler
Keeler

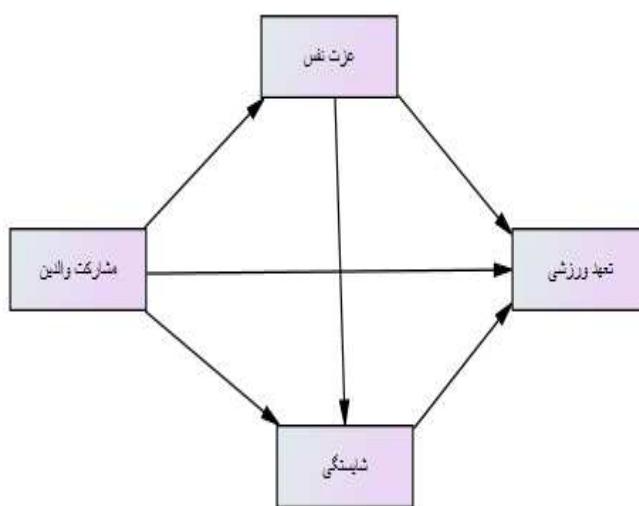
4 . Rowland & Fredson

5 . Torres & Hager

6 . Linder, Caine & Johns

متناقض مطالعات پیشین، در این پژوهش سعی شده است تا تأثیر نحوه مشارکت والدین بر ابعاد مختلف سلامت روان شناختی مانند عزت نفس، شایستگی و تعهد ورزشی مورد بررسی قرار گیرد.

می‌گذارند، پژوهش‌های بسیار اندکی پیرامون این موضوع صورت گرفته است. از سوی دیگر مطالعات انجام شده در داخل و خارج از کشور کمتر بر مشارکت والدین در فعالیت‌های ورزشی تمرکز یافته و بیشتر بر روابط فرزند-والد (سبک‌های فرزند پروری) در حوزه غیر ورزشی تأکید نموده‌اند. لذا به علت وجود نتایج

شکل ۱- مدل مفهومی پژوهش

خوش‌های در بین ۱۰ شهرستان خراسان رضوی (مشهد، کاشمر، گناباد، خلیل‌آباد، بردسکن، تربت‌جام، بینالود، نیشابور و سبزوار) توزیع گردید که درنهایت ۲۸۰ پرسشنامه کامل و بدون نقص مورد تحلیل قرار گرفت.

بازار پژوهش
برای گردآوری اطلاعات از پرسشنامه‌های ویژگی‌های جمعیت‌شناسنختم، مشارکت والدین در ورزش لی و مکلین (۱۹۹۷)، عزت‌نفس روزنبرگ (۱۹۶۵)، شایستگی ادراک‌شده مک‌آولی و همکاران (۱۹۹۱) و تعهد ورزشی اسکانلن و همکاران (۱۹۹۳)

روش پژوهش
این پژوهش توصیفی و طرح آن از نوع همبستگی است که به شکل میدانی انجام شده است.

شرکت‌کنندگان

جامعه آماری این پژوهش را کلیه زمی‌کاران سه رشته رزمی کاراته، تکواندو و کونگ‌فو دختر و پسر خراسان رضوی تشکیل دادند. با توجه به اینکه جامعه آماری حدود ۹۸۷ نفر بود (آمار ارائه شده توسط هیأت استان)، بر اساس جدول مورگان نمونه آماری ۲۷۸ نفر محاسبه شد ولی با در نظر گرفتن پرسشنامه‌های ناقص احتمالی ۲۹۰ پرسشنامه به صورت تصادفی

متغیره از شاخص‌های کشیدگی و چولگی و برای تعیین نرمال بودن چند متغیره از ضربی مردیا^۲ استفاده شد و با توجه به نسبت‌های بحرانی به دست‌آمده برای هر متغیر (C.R<۲/۵۸) فرض عدم نرمال بودن توزیع داده‌ها رد شد. همچنین نتایج مربوط به آماره تولانس^۳ و عامل تورم واریانس^۴ نشان داد که بین متغیرهای مستقل هم خطی چندگانه وجود ندارد.

بررسی ویژگی‌های جمعیت شناختی رزمی کاران نشان داد که از کل نمونه آماری تعداد ۶۷/۹ درصد ۳۵ پسر و ۳۲/۱ درصد دختر بودند که بیشترین آن‌ها درصد) در رده سنی ۱۲ تا ۱۳ سال قرار داشتند. همچنین حدود ۴۸ درصد از نمونه پژوهش در رشته کارته، ۳۵ درصد در رشته تکواندو و ۱۶ درصد در رشته کونگ‌فو فعال بودند. به طور کلی، ۱۲/۹ درصد از ورزشکاران نقش مادر، ۲۰ درصد نقش پدر و حدود ۶۷ درصد نقش هر دو (والدین) را در فعالیت‌های ورزشی‌شان پررنگ‌تر دانستند.

همان‌طور که در جدول ۱ مشاهده می‌شود متغیرهای تعهد ورزشی، شایستگی ادراک شده و تشویق والدین به ترتیب بیشترین میانگین را به خود اختصاص داده‌اند. نتیجه ارائه شده بیانگر این مطلب است که ورزشکاران به ادامه مشارکت ورزشی پاییند بوده و از سطح شایستگی ادراک شده بالایی برخوردارند. از سوی دیگر، والدین خود را بیشتر دارای رفتار تشویقی درک کرده‌اند. از آنجایی که زیربنای اصلی مدل‌های تحلیل مسیر ماتریس همبستگی است در جدول ۱ ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش ارائه شده است.

استفاده گردید. کلیه پرسشنامه‌ها بر اساس مقیاس پنج ارزشی لیکرت و در دامنه یک تا پنج تنظیم شده بود. برای تعیین روابی سازه پرسشنامه‌ها از تحلیل عاملی تأییدی (مرتبه اول و دوم) و همچنین، برای تعیین روابی محتوایی از نظرات اساتید مدیریت و روان‌شناسی ورزشی کمک گرفته شد که تأیید کننده هر دو نوع روابی بودند. به منظور تعیین پایایی نیز یک مطالعه مقدماتی بر روی ۳۰ ورزشکار رزمی انجام گرفت که نتایج آزمون آلفای کرونباخ برای پرسشنامه مشارکت والدین در ورزش ۰/۸۱، پرسشنامه عزت نفس ۰/۷۶، پرسشنامه شایستگی ادراک شده ۰/۷۸ و برای پرسشنامه تعهد ورزشی ۰/۸۱ گزارش شد که حاکی از ثبات درونی ابزارهای اندازه‌گیری بود.

روش گردآوری داده‌ها

جهت گردآوری داده‌ها ابتدا هماهنگی‌های لازم با اداره ورزش و جوانان شهرستان‌های خراسان رضوی جهت کسب مجوز برای انجام پژوهش صورت گرفت. توزیع پرسشنامه‌ها در هنگام حضور ورزشکاران در کلاس‌های ورزشی و با هماهنگی مربی آن‌ها انجام گردید.

روش آماری

برای توصیف داده‌ها از آمار توصیفی و برای تحلیل استنباطی داده‌ها از آزمون آلفای کرونباخ، ضربی همبستگی پیرسون و همچنین برای تعیین روابط میان متغیرها در قالب مدل علی از تحلیل مسیر بهره گرفته شد. در انجام آزمون‌های فوق از نرم‌افزارهای آماری اس.پی.اس و ایموس^۱ استفاده گردید.

یافته‌های پژوهش

برای بررسی طبیعی بودن توزیع داده‌ها به صورت تک

2. Mardia

3 . Tolerance

4 . Variance inflation factor

1 . Amos

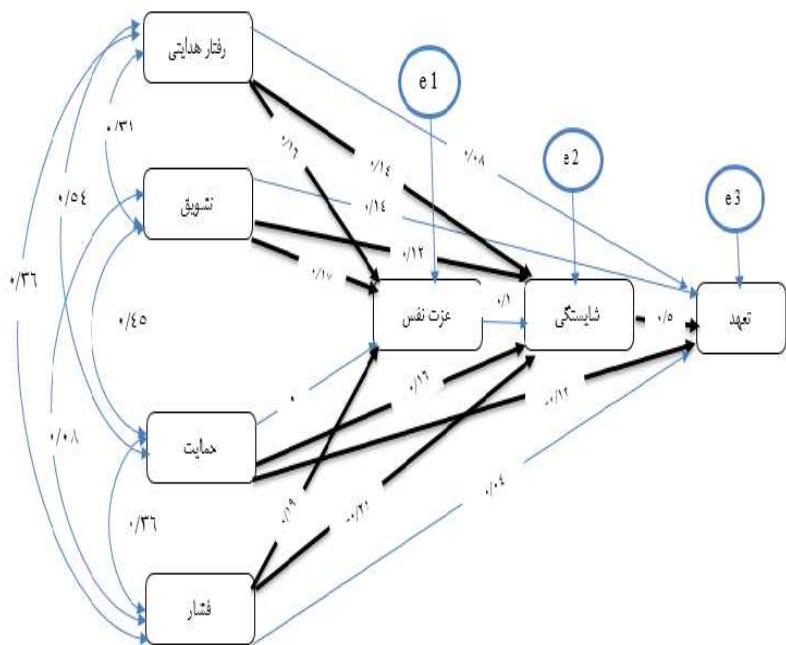
جدول ۱. ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	متغیرها
						۱	رفتار هدایتی
				۱	.۰/۳۱**		رفتار تشویق
					.۰/۴۴**	.۰/۵۳**	رفتار حمایت
			۱	.۰/۳۵**	.۰/۰۸	.۰/۳۶**	رفتار فشار
				۱	.۰/۲۴**	.۰/۲۰**	عزت نفس
		۱	.۰/۰۶	.۰/۰۳	.۰/۰۳**	.۰/۲۲**	شایستگی ادراک شده
۱	.۰/۴۴**	.۰/۰۶	.۰/۰۱	.۰/۱۲*	.۰/۱۸**	.۰/۱۴**	تعهد ورزشی
۴/۴۰	۴/۳۳	۳/۳۱	۲/۸۶	۳/۴۴	۴/۰۳	۳/۲۶	میانگین
-۱/۰۴	-۱/۹۲	۰/۴۲	۰/۰۶	-۰/۰۳۰	-۰/۰۷۱	-۰/۰۴۶	چوگانی
۰/۵۲	۱/۸۳	۰/۳۹	-۰/۰۳۱	-۰/۰۳۹	-۰/۰۰۲	-۰/۰۵۵	کشیدگی
۱-۵	۱-۵	۱-۵	۱-۵	۱-۵	۱-۵	۱-۵	دامنه
					P≤۰/۰۵*	P≤۰/۰۱**	

اثر کلی عوامل مؤثر بر تعهد ورزشی رزمی کاران نوجوان از روش تحلیل مسیر استفاده شد. در این مدل خرده مقیاس‌های مشارکت والدین به عنوان متغیرهای برون‌زا و فاکتورهای عزت نفس، شایستگی ادراک شده و تعهد ورزشی به عنوان متغیرهای درون‌زا مدنظر قرار گرفتند. با توجه به عدم توافق عمومی و کلی در بین پژوهشگران مدل‌بایی معادلات ساختاری روی بهترین شاخص‌های برازنده‌گی برآورد، کلاین و تامسون (۲۰۰۴) شاخص‌های برازش خی دو^۱، شاخص برازش هنجار شده، شاخص برازنده‌گی تطبیقی و شاخص ریشه میانگین محدوده اند (اورنس، گامست و گاربیو، پیشنهاد نموده‌اند (۲۰۱۲). درنتیجه در پژوهش حاضر از بین شاخص‌های برازنده‌گی مطلق، شاخص خی دو^۲ و شاخص ریشه میانگین محدوده برآورده تقریب^۳ و از بین شاخص‌های برازنده‌گی تطبیقی، شاخص برازنده‌گی تطبیقی^۴ و شاخص برازش هنجار شده^۵ مورد استفاده قرار گرفت.

نتایج ضریب همبستگی پیرسون نشان داد بین رفتارهای هدایتی، تشویق و حمایت والدین با عزت نفس ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد، اما بین فشار والدین و عزت نفس ارتباط منفی و معناداری مشاهده شد. به عبارتی، حمایت، تشویق و یا رفتارهای هدایتی والدین منجر به افزایش عزت نفس در میان ورزشکاران می‌شود و فشار تحمل شده از جانب آنان سبب کاهش عزت نفس در میان این گروه از ورزشکاران می‌گردد. قابل ذکر است که بین همه خرده مقیاس‌های مشارکت والدین و شایستگی ادراک شده ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد و تنها بین فشار والدین و شایستگی ادراک شده ارتباط معناداری مشاهده نشد. درواقع رفتارهای حمایتی، تشویقی و هدایتی والدین میزان شایستگی ادراک شده ورزشکاران را افزایش می‌دهند. همچنین رفتارهای حمایتی، تشویقی و هدایتی والدین با تعهد ورزشی ارتباط مثبتی را نشان دادند. با توجه به جدول ۱، بین دو متغیر شایستگی ادراک شده و تعهد ورزشی همبستگی مثبت و متوسطی برقرار است، یعنی سطح بالای شایستگی ادراک شده در ورزشکاران منجر به افزایش میزان تعهد آن‌ها نسبت به فعالیت‌های ورزشی می‌شود. در ادامه به منظور بررسی اثر مستقیم، غیرمستقیم و

۱. در نرم‌افزار ایموس با برچسب CMIN نمایش داده می‌شود.
 2. Normed Chi-Square
 3. The Root Mean Square Error of Approximation
 4. Comparative Fit Index
 5. Normed Fit Index

شکل ۲. مدل تأثیر مشارکت والدین بر عزت نفس، شایستگی و تعهد ورزشی
جدول ۲. خرایب استاندارد و مقادیر بحرانی مربوط به کلیه مسیرها

مسیرها	ضرایب استاندارد	انحراف استاندارد	ضرایب استاندارد	انحراف استاندارد	مقادیر بحرانی
رفتارهای هدایتی	-	-	عزت نفس	0/16	0/02
تشویق	-	-	عزت نفس	0/17	0/03
حمایت	-	-	عزت نفس	-0/005	0/03
فشار	-	-	عزت نفس	0/19	0/02
رفتارهای هدایتی	-	-	شایستگی	0/14	0/05
تشویق	-	-	شایستگی	0/12	0/06
حمایت	-	-	شایستگی	0/15	0/06
فشار	-	-	شایستگی	-0/20	0/05
رفتارهای هدایتی	-	-	تعهد	0/08	0/04
تشویق	-	-	تعهد	0/07	0/04
حمایت	-	-	تعهد	-0/12	0/04
فشار	-	-	تعهد	0/03	0/04
عزت نفس	-	-	شایستگی	0/09	0/11
شایستگی	-	-	تعهد	0/50	0/04

با توجه به ستون مقادیر بحرانی در جدول فوق، مشخص می‌شود که ۹ مسیر دارای تأثیر معنادار فلشن سیاه پررنگ نمایش داده شده‌اند.

جدول ۳. اثرات عوامل مؤثر بر عزت نفس، شایستگی ادراک شده و تعهد ورزشی

		متغیرها	
کل	غيرمستقیم	مستقیم	
۰/۱۶	-	۰/۱۶	عزت نفس
۰/۱۷	-	۰/۱۷	عزت نفس
-۰/۰۰۴	-	-۰/۰۰۴	عزت نفس
۰/۱۹	-	۰/۱۹	عزت نفس
۰/۱۴	۰/۰۰	۰/۱۴	شایستگی ادراک شده
۰/۱۳	۰/۰۰	۰/۱۳	شایستگی ادراک شده
۰/۱۵	۰/۰۰	۰/۱۵	شایستگی ادراک شده
-۰/۲۰	۰/۰۰	-۰/۲۰	شایستگی ادراک شده
۰/۱۵	۰/۰۷	۰/۰۸	تعهد ورزشی
۰/۱۴	۰/۰۷	۰/۰۷	تعهد ورزشی
-۰/۰۴	۰/۰۷	-۰/۱۱	تعهد ورزشی
-۰/۰۶	-۰/۱۰	۰/۰۳	تعهد ورزشی
۰/۰۰	-	۰/۰۰	شایستگی ادراک شده
۰/۰۰	۰/۰۰	-	تعهد ورزشی
۰/۵۰	-	۰/۵۰	تعهد ورزشی

ورزشی تأثیر معنادار و منفی دارد، درحالی که رفتارهای هدایتی، تشویقی و فشار والدین سه متغیری هستند که نه به صورت مستقیم، بلکه به صورت غیرمستقیم و به واسطه متغیر وابسته میانی (شایستگی ادراک شده) بر روی تعهد ورزشی تأثیر داشته‌اند. به این صورت که رفتارهای هدایتی و تشویق والدین به واسطه شایستگی ادراک شده به ترتیب با ضرایب (۰/۰۷ و ۰/۰۶) و فشار والدین به واسطه شایستگی ادراک شده با ضرایب (-۰/۱۰) بر تعهد ورزشی تأثیر گذاشته است که با توجه به جهت ضرایب مسیر این متغیرها می‌توان گفت که تأثیر رفتارهای هدایتی و تشویق بر تعهد ورزشی

در این قسمت متغیرهایی که صرفاً تأثیر مستقیم دارند، متغیرهایی که صرفاً تأثیر غیرمستقیم دارند و درنهایت متغیرهایی که تأثیر مستقیم و غیرمستقیم دارند مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرند. همان‌طور که در شکل ۲ و جدول ۳، مشاهده می‌شود رفتارهای هدایتی، تشویق و فشار والدین تأثیر مستقیم و مثبت بر عزت نفس ورزشکاران داشته است. همچنین نتایج نشان داد رفتارهای هدایتی، حمایت و تشویق والدین تأثیر مستقیم و منفی بر شایستگی ادراک شده دارد.

از بین رفتارهای والدین فقط رفتار حمایتی بر تعهد

فشار والدین با عزت نفس همبستگی منفی و معناداری برقرار است. این یافته‌ها با نتایج پژوهش لف و هویلی (۱۹۹۵)، کاترفلد (۲۰۰۳)، ولیزاده (۲۰۱۲)، گلد و همکاران (۲۰۰۶)، دسپیسو و همکاران (۲۰۱۰) و ویلیامز (۲۰۱۲) هم‌خوانی دارد. نوجوانان نیاز دارند به والدین اساس تعلق نمایند و در روابط خود با آنان احساس امنیت کنند. بر این اساس والدینی که به نیازهای فرزندان خود پاسخ داده و رفتار گرم و صمیمی توانم با تشویق داشته باشند سطوح بالایی از عزت نفس را ایجاد می‌کنند. نتایج پژوهش بوش و همکاران (۲۰۰۲) نشان داد حمایت والدین اثری بر عزت نفس نوجوانان ندارد، همچنین نتایج مطالعه پاکر و بینسون (۲۰۰۴) نشان داد که فشار والدین باعث افزایش عزت نفس می‌شود که با نتایج این پژوهش هم‌خوانی ندارد، شاید علت این ناهم‌خوانی ناشی از تفاوت‌های فرهنگی و اجتماعی بین جوامع پژوهش باشد.

دیگر نتایج پژوهش نشان داد که رابطه مثبت و معناداری بین خرد مقياس‌های مشارکت والدین (به‌جز فشار) و شایستگی ادراک شده وجود دارد. همچنین تمامی زیرمقیاس‌های مشارکت والدین تأثیر معناداری بر شایستگی ادراک شده دارند. این یافته‌ها نشان داد تشویق، حمایت و یا رفتارهای هدایتی والدین باعث ارتقاء سطح شایستگی ادراک شده ورزشکاران می‌شود، درصورتی که فشار والدین منجر به کاهش احساس شایستگی در میان آنان می‌شود. دگرگونی‌های سریع در جوامع انسانی باعث شده خانواده‌ها فرزندان خود را از همسالانش کودکی برای بودن گوی سبقت از همسالانش آماده کنند و فرزندان زمانی خود را بالرزش می‌دانند و تلاش خود را چند برابر می‌کنند که مورد تأیید والدین خود قرار گیرند و به انتظارات آن‌ها پاسخ مثبت داده شود و گاهی همین انتظارات و فشار بیش‌از‌حد والدین بر برخی عوامل شخصیتی و روان‌شناختی فرزندان (آرمن و همکاران، ۲۰۱۲) از جمله احساس شایستگی اثر منفی می‌گذارد. خودنمختاری به عنوان درجه‌ای از تلاش و پایداری

به صورت فراینده می‌باشد به این صورت که با افزایش آن‌ها، تعهد ورزشی افزایش می‌یابد ولی تأثیر فشار والدین بر تعهد ورزشی به صورت معکوس است یعنی با افزایش آن، تعهد ورزشی کاهش می‌یابد. همچنین عزت نفس نه به صورت مستقیم و نه غیرمستقیم بر تعهد ورزشی تأثیری نداشته است، به عبارتی افزایش عزت نفس باعث افزایش میزان تمايل و پایداری ورزشکاران به فعالیت‌های ورزشی نمی‌شود، اما شایستگی ادراک شده توانسته است به صورت مستقیم و مثبت بر تعهد ورزشی ($\beta=+0.50$) تأثیر معنادار بگذارد. این یافته نشان‌دهنده این واقعیت است که افزایش احساس شایستگی در میان ورزشکاران باعث می‌شود که آن‌ها نسبت به ورزش و فعالیت‌های بدنی متهدتر و مشتاق‌تر شوند. درنهایت، نتایج مندرج در ستون اثرات کل نشان داد که شایستگی ادراک شده ($\beta=+0.50$) بیشترین تأثیر را بر تعهد ورزشی دارد (جدول ۳).

همان‌طور که در این مدل مشاهده می‌شود به ترتیب ۱۴ درصد، ۱۱ درصد و ۲۷ درصد از واریانس متغیرهای عزت نفس، شایستگی و تعهد ورزشی توسط متغیرهای برونز قابل تبیین می‌باشد. در قسمت شاخص‌های آماری، همان‌طور که مشاهده می‌شود خی دو غیر معنادار با مقدار P بزرگ‌تر از (0.05)، شاخص برازنده تطبیقی و شاخص برازش هنجار شده بزرگ‌تر از (0.90) همچنین شاخص ریشه میانگین مجنوز برآورد تقریب کوچک‌تر از (0.08) و خی دو نسبی کوچک‌تر از 3 ، نشان از برازش خوب مدل دارند.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف کلی پژوهش حاضر بررسی رابطه مشارکت والدین با عزت نفس، شایستگی ادراک شده و تعهد ورزشی رزمی کلران استان خراسان رضوی بود. نتایج نشان داد که بین خرد مقياس‌های رفتار هدایتی، رفتار تشویقی و رفتار حمایتی والدین و عزت نفس همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد و تنها بین

شایستگی ادراک شده تأثیر مستقیمی بر تعهد ورزشی دارد. این یافته‌ها با نتایج پژوهش کورتس ورث و کانروی (۲۰۰۹) هم‌خوان است، اما با نتایج پژوهش فلاک (۲۰۱۱) که نشان داد در میان کودکان ۸ تا ۱۲ ساله شایستگی ادراک شده اثری بر تعهد ورزشی ندارد، هم‌سو نمی‌باشد. شاید ناهم‌خوانی به‌این‌علت باشد که مطالعه فلاک (۲۰۱۱) بر روی کودکانی انجام‌گرفته که در فعالیت‌های ورزشی تفریحی و فراغتی شرکت کرده‌اند در صورتی که نمونه موردمطالعه در پژوهش حاضر را نوجوانان شرکت‌کننده در فعالیت‌های ورزشی سازماندهی شده تشکیل دادند. با توجه به نظریه انگیزش شایستگی هارت (۱۹۷۸) می‌توان بیان کرد که نحوه ادراک فرد از توانایی‌هایش، انگیزش او را در آن حوزه تحت تأثیر قرار می‌دهد؛ یعنی زمانی که فرد توانایی‌هایش را در سطح بالا درک نماید، در او ایجاد انگیزه شده و به شرکت در فعالیت‌ها تمایل و پایداری (تعهد) بیشتری نشان می‌دهد.

همچنین نتایج این پژوهش نشان داد خرده مقیاس‌های مشارکت والدین اثر غیرمستقیم بر تعهد ورزشی دارد که با نتایج پژوهش لیندر و همکاران (۱۹۹۱)، مورگان و همکاران (۲۰۰۶) و هورن و هورن (۲۰۰۷) هم‌خوان است، این پژوهش‌ها نشان داده‌اند که حمایت و تشویق والدین سبب افزایش تعهد ورزشی می‌شود و ایجاد فشار از جانب پدر و مادر سبب کاهش رغبت ورزشی و درنتیجه ترک فعالیت می‌شود. گاهی والدین علی‌رغم میل نوجوانان تصمیم می‌گیرند، به‌عبارتی برای تحمل خواسته‌های خویش به ورزشکار فشار وارد می‌کنند که این موضوع می‌تواند منجر به کناره‌گیری فرد از فعالیت‌های ورزشی شود. همان‌طور که این پژوهش نشان داد فشار والدین به‌طور غیرمستقیم و به‌واسطه شایستگی ادراک شده باعث کاهش تعهد ورزشی می‌شود، این یافته را می‌توان این‌گونه تفسیر نمود زمانی که والدین به‌واسطه انتظارات و رفتار خود بر

فرد که ناشی از منابع درونی (تعامل والدین و گرمی آن‌ها) است تعریف می‌گردد؛ که نشان‌دهنده پیامد مثبتی از مشارکت فرد در ورزش بوده و رابطه مثبتی با بهزیستی و شایستگی ورزشکاران دارد، بر اساس این نظریه، سلامت انسان درگرو برآورده شدن سه نیاز اساسی شامل: خودمنختاری، شایستگی و ارتباط یا تعلق داشتن به اجتماع (ارتباط با خود و دیگران مثل والدین، دوستان و...) است و این خواسته‌ها فرد را به سمت فعالیت‌هایی در جهت تأمین این نیازها هدایت می‌کند که با مشارکت در ورزش و فعالیت بدنی تأمین می‌شود. به‌عبارت بهتر، این نیازها به‌عنوان میانجی، انگیزه لازم برای انتخاب، تداوم و پایداری ورزشی را فراهم می‌کنند و درنتیجه باعث بهبود انگیزش درونی، اعتمادبه‌نفس، خود ارزشمندی، شایستگی و عملکرد می‌شوند (به نقل از ایرانمنش، صابری کاخکی و زارعزاده، ۱۴۰۰؛ آرمن و همکاران، ۲۰۱۲).

هارت (۱۹۷۸) نیز در بسط نظریه انگیزش شایستگی خود اشاره می‌کند که کیفیت تجارب شخص به‌عنوان عاملی تعیین‌کننده در رشد شایستگی است. این یافته با نتایج پژوهش ادی و همکاران (۲۰۱۲) و رودیس (۲۰۱۳) هم‌خوان است. گلد و همکاران (۲۰۰۶) در مطالعه‌ای دریافتند مشارکت والدین تأثیر مثبتی بر لذت ورزشی و عزت‌نفس کودکان دارد. از طرف دیگر، مشارکت والدین ممکن است به‌عنوان فشار درک شود و تأثیرات منفی بر آن‌ها (کاهش لذت، شایستگی و عزت‌نفس و افزایش اضطراب) داشته باشد. هنگامی که حمایت‌های والدین و اطرافیان وجود داشته باشد، ورزشکاران بهتر می‌توانند با شکست‌ها، مشکلات و موانع برخورد کنند و اعتمادبه‌نفس و شایستگی از دست رفته را به دست آورند.

بین دو متغیر شایستگی ادراک شده و تعهد ورزشی نیز همبستگی مثبت و متوسطی مشاهده شد، همچنین نتایج آزمون تحلیل‌مسیر نشان داد که

شاخص‌های برازش نشان‌دهنده برازش مطلوب مدل بودند.

با توجه به اینکه مطالعات انجام‌شده در داخل و خارج از کشور کمتر بر مشارکت والدین در فعالیت‌های ورزشی تمرکز یافته و بیشتر بر روابط فرزند-والد (سبک‌های فرزند پروری) در حوزه غیرورزشی تأکید نموده‌اند، در این پژوهش به بررسی ارتباط بین مشارکت والدین با عزت‌نفس، شایستگی و تعهد ورزشی پرداخته شد و مشاهده شد چنانچه والدین حمایت‌های عاطفی، مالی یا فیزیکی به فرزندان ارائه دهند یا بهنوعی اسباب هدایت و رهنمود را برای فراغیری و اجرای فعالیت‌های ورزشی فراهم آورند و در رفتار خود مرز بین حمایت، تشویق و فشار را مشخص کنند قادر به بهبود عزت‌نفس و شایستگی در میان ورزشکاران خواهند بود و درنهایت باعث افزایش تعهد ورزشی در بین نوجوانان می‌شوند که این امر سلامت نسبی جامعه آنی را در بی خواهد داشت.

فرزنдан فشار وارد می‌کنند، شایستگی ادراک‌شده آن‌ها را کاهش داده و بهواسطه آن بر تعهد ورزشی آن‌ها تأثیر منفی می‌گذارند.

این یافته پژوهش با نتایج پژوهش داسینگر (۲۰۱۴) هم‌خوانی ندارد، شاید علت این ناهمنخوانی را بتوان این‌گونه ذکر کرد که هرکدام از افراد شرکت‌کننده در رقابت‌های ورزشی دارای ویژگی‌های روانی و ادراکات منحصر به‌فردی هستند و درنتیجه فشار والدین اثری بر میزان تعهد ایجادشده در ورزشکاران ندارد.

در قسمت اثر کل مشخص شد که شایستگی ادراک‌شده بیشترین تأثیر ($\beta=0.50$) را بر تعهد ورزشی دارد. ضریب تعیین متغیرهای درون‌زا نشان داد که به ترتیب ۱۴، ۱۱ و ۲۷ درصد از واریانس متغیرهای عزت‌نفس، شایستگی و تعهد ورزشی توسط متغیرهای بروون‌زا تبیین شده است و مابقی آن توسط متغیرهایی خارج از محدوده این پژوهش قابل تبیین می‌باشد که پیشنهاد می‌شود محققان در مطالعات آتی آن‌ها را مورد بررسی قرار دهند. درنهایت، کلیه

منابع

- Anderson, J. C., Funk, J. B., Elliott, R., & Smith, P. (2003). Parental support and pressure and children's extracurricular activities: Relationships with amount of involvement and affective experience of participation. *Applied Developmental Psychology*, 24(2), 241-257.
- Armin, M., Sohrabi, N., & Kazemi, S. A. (2012). The relationship between self-esteem and self-efficacy Perfectionism parents with children. *Methods and Psychological Models*, 2(especial issue), 28-15. in persian.
- Bagoien, T. E., & Halvari, H. (2005). Autonomous motivation: involvement in physical activity, and perceived sport competence: structural and mediator models. . *Perceptual and Motor Skills*, 100(1), 3-21.
- Bois, J., Sarrrazin, P., Brustad, R., Trouilloud, D., & Cury, F. (2005). Elementary Schoolchildren's Perceived Competence and Physical Activity Involvement: The Influence of Parents' Role Modelling Behaviors and Perceptions of their Child's Competence. *Psychology of Sport and Exercise*, 6(4), 381-397.
- Bush, R. K., Peterson, W. G., Cobas, A. J., & A., S. J. (2002). Adolescents 'Perceptions of Parental Behaviors as Predictors of Adolescent Self-Esteem in Mainland China. *Sociological*

- Inquiry*, 72(4), 26-503.
6. Carroll, B., & Loumidis, J. (2001). Children's perceived competence and enjoyment in physical education and physical activity outside school. *European Physical Education Review*, 7(1), 24-43.
 7. Catterfeld, B. E. (2003). *The Relationship of Perceived Parental Involvement and Self-Esteem with the Leisure Participation of Children in Grades 5 and 7*. (Unpublished Master of Science thesis), University of New York College at Cortland.
 8. Coatsworth, J., & Conroy, D. (2009). The effects of autonomy-supportive coaching need satisfaction and self-perceptions on initiative and identity in youth Clemson University swimmers. *Developmental Psychology*, 45(2), 320-328.
 9. Dasinger, M. T. (2014). *Parental pressure, anxiety, and performance among age group swimmers*. (unpublished Master of Science thesis), Louisiana State University.
 10. Desisto, A. C., Farreras, G. I., & Woody, M. C. (2010). Perceived parental involvement positively correlated with middle and high school student's self-esteem. *URJHS volume*, 9(1).
 11. Ede, S., Kamphoff, C. S., Mackey, T., & Armentrout, S. M. (2012). Youth hockey athletes' perceptions of parental involvement: they want more. *Journal of Sport Behavior*, 35(1), 3-18.
 12. Felak, T. M. (2011). *The effects of motivational climate and coaching behaviors on sport commitment in recreational youth sports. The relationships between motivational climate and sport commitment among children*. (Unpublished Master of Science thesis), Clemson University.
 13. Fraser-Thomas, J., & Côté, J. (2009). Understanding adolescents' positive and negative developmental experiences in sport. *The Sport Psychologist*, 23(1), 3-23.
 14. Frias, A. (2011). *Sports and its effects on gender typing*. *Unpublished Master of Science thesis*. (unpublished Master of Science thesis), University of Florida Atlantic.
 15. Goudarzi, M., & Hemayat talab, R. (2005). The comparison of male and female athletes Tehran University Students' Happiness. *Journal of Sport Management*, 25(25), 43-52. In Persian.
 16. Gould, D., Lauer, L., Rolo, C., Jannes, C., & Pennisi, N. (2006). Understanding the role parents play in tennis success: a national survey of junior tennis coaches. *British Journal of Sports Medicine*, 40(7), 632-636.
 17. Harter, S. (1978). Reflectance motivation reconsidered: Toward a developmental model. *Human Development*, 21(1), 34-64.
 18. Horn, T. S., & Horn, J. L. (2007). Family influences on children's sport and physical activity participation, behavior, and psychosocial responses. In G. Tenenbaum & R. C. Eklund (eds).

- Handbook of Sport Psychology*, 685-711.
19. Iranmanesh, H., Saberi Kakhaki, R., & Zarezadeh, M. (2014). A relationship between confidence and motivation in the sport of table tennis athletes is based on the theory of self-determination. *Studies Sport Psychology*, 3(8), 59-76. In Persian.
 20. Junkin, E. S. (2007). *Yoga and self-esteem exploring change in middle-aged women*. (Unpublished Master of Science thesis), The University of Saskatchewan.
 21. Leff, S., & Hoyle, R. H. (1995). Young athlete's perception of parental support and pressure. *Journal of Youth and Adolescence*, 42(2), 187-203.
 22. Lindner, K. J., Caine, D. J., & Johns, D. P. (1991). Withdrawal predictors among physical and performance characteristics of female competitive gymnasts. *Journal of Sport Sciences*, 9(3), 259-272.
 23. Maslow, H., A. (2000). Self-actualization and beyond in G.F.T. bujental (ed.). New York. MC. Grow press: Challenges of humanistic psychology.
 24. Morgan, T. K., & Giacobbi, P. R. (2006). Toward Two Grounded Theories of the Talent Development and Social Support Process of Highly Successful Collegiate Athletes. *The Sport Psychologist*, 20(3), 295-313.
 25. Myers, M., Gamst, G., & Garynv, A. J. (2012). *Applied Multivariate Research (design and interpretation)*. (Hassan Pashashryfy, Simindokht Reza-Khani, Reza Hasan Abadi, Bilal Izanloo, Mujtaba Habibi Trans. Vol(1). Tehran: Roshd. In Persain).
 26. Parker, J., & Benson, M. (2004). Parent-adolescent relations and adolescent functioning: self-esteem, substance abuse, and delinquency. *Adolescence*, 39(155), 519-530.
 27. Rodis, G. (2013). Swedish swimmers and parental involvement. *Idrottsforum.org*, 11-26.
 28. Scanlan, T. K., Simons, J. P., Carpenter, P. J., Schmidt, G. W., & Keeler, B. (1993). The sport commitment model: Measurement development for the youth-sport domain. *Journal of Sport & Exercise Psychology*, 15(1), 16-38.
 29. Shoa kazemi, M., & Momeni javid, M. (2011). Comparative study and relationship assertive behavior, self-esteem, and religious orientation athlete and non-athlete students. *Journal of Research in educational issues*, 10(12), 169-190. in persian.
 30. Sonstroem, R. J. (1978). Physical estimation and attraction scales: Rationale and research. *Medicine and Science in Sports and Exercise*, 10(2), 97-102.
 31. Tanhaye reshvanloo, F., & Hejazi, E. (2012). Maternal and paternal involvement, autonomy support and warmth: predictors of adolescence self-esteem. *Journal of Behavioral Sciences*, 5(4), 343-350. in persian.
 32. Torres, C., & Hager, P. F. (2007).

- De-emphasizing competition in organized youth sport: misdirected reforms and misled children. *Journal of the philosophy of sport*, 34(2), 194-210.
33. Valizadeh, S. (2012). Parenting styles and academic achievement: the role of the broker self concept or self-esteem? *Journal of Developmental Psychologist Psychologists in Iran*, 30(8), 143-155. In Persian.
34. Wakelin, J. (2007). *The influence of competition and cooperation on children's movement competence and self-esteem* (Unpublished Master of Science thesis), The University of Stellenbosch.
35. Weiss, M. R. (2000). Motivating kids in physical activity. President's council on physical fitness and sports. *Research Digest Series*, 3(11), 1-8.
36. Williams, K. E., Ciarrochi, J., & Heaven, P. C. L. (2012). Inflexible Parents, Inflexible Kids: A 6-Year Longitudinal Study of Parenting Style and the Development of Psychological Flexibility in Adolescents. *Journal of Youth and Adolescence*, 51(6), 306-314.

